

Долос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 20 (1270) ♦ Четвер, 1 лютого 1996 року ♦ Ціна договірна

НАРЕШТІ ВІНАЙШЛИ "МЕХАНІЗМ". Залишилося тільки знайти гроші

Прем'єр-міністр України Євген Марчук провів у середу вранці нараду, на якій розглядалася ситуація у вугільній промисловості. Як повідомила агентству «Інтерфакс-Україна» прес-секретар Прем'єр-міністра Лариса Івшина, в ході наради «було знайдено механізм, який дасть змогу поетапно вирішити проблему шпату заборгованості шахтарям на пемісійній основі».

На першому етапі майже 2 тис. крб. буде сплачено шахтам, які працюють у повному обсязі.

Прем'єр-міністр дав доручення віс-прем'єрам Василю Євтухову, Романові Шпеку, Вікторові Пинзенику, Анатолію Кінаху, міністрові економіки Василю Гурську, міністрові вугільної промисловості Сергію Полізову «до кінця дня остаточно узгодити всі деталі реалізації цього рішення».

Тим часом

Майже 2 тисячі працівників освіти з усіх областей України поїли в середу зранку підкувати будинок Верховної Ради України. Учасники пікети тримали в руках лозунги «Висутність фінан-

сування — крах для держави», «Депутате, подіпись зарплатнею!» тощо.

«Ми не висуваємо політичних вимог, однак порушуємо питання, які стосуються всіх жителів України», — заявив у інтерв'ю кореспондентів «Інтерфаксу-Україна» голова профспілки працівників освіти і науки Леонід Сачков.

За його словами, учасники акції протесту вимагають не лише виплати заборованої зарплати, але і запровадження в дію у повному обсязі закону «Про оплату праці», зупинення дії постанови Кабінету міністрів про підвищення тарифів на комунальні послуги.

Л. Сачков підкреслив, що профспілка працівників освіти не підтримує намірів шахтарів страйкувати, «беручи до уваги необхідність неперервної освіти учнів і студентів».

В той же час він відзначив, що остаточне рішення щодо проведення страйку буде прийнято на пленумі профспілки після зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Освітня — гості парламенту

Голова Верховної Ради України, народні депутати — керівники окремих комісій зустрілися з представниками працівників освіти, які прийшли до стін парламенту.

Як сказав один з учасників зустрічі, вчителі, студенти, викладачі вузів прийшли сюди, як до друзів, щоб знайти депутата шпатуку у відстоюванні своїх прав перед урядом.
(Засідання на 2-й стор.)

КОМУ ЩО СВІТИТЬ, А ШАХТАРЯМ — РЕФОРМА

Сьогодні частіше і кращіше інших заявляють про себе шахтарі. На жаль, не отим — «тепло і світ приносим людям», як співачкою у ставрому, Маріні, а переважно на міжських майданах — мітингах, страйках, голодуваннях.

Важко прикинути, дуже важко. І всі, дійсно, вже розуміли: цай так бути не може — вугільна промисловість потребує радикальної реформи. Вона, власне, починається. Шоправда, діаметри на меті поризкому. Один мріє про зворотної «поряжко»: дов зарплати висока, а злишки ті гроші — хай про те держава думає. Інші ж хочуть пристойної платні, але за принципом: що зробив — те й маєш. Говтор розпархалися: результатами своєї праці, а отже, і видобутим вугіллям.

Проблем у татазі багато — і під землем, і нагорі. Та стільки, як вказують засвідчені керівники і спільноти, ось у чому: прирік має бути господарем.

Про ці та інші проблеми читайте на 11-й стор.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕНКА та Олександра КІМЕНКА.

Прибули творці «чилійського дива»

СЬОГОДНІ розпочинається довгоочікуваний візит в Україну офіційної делегації Республіки Чилі на чолі із заступником міністра економіки Анхелем Мавеленом.

До її складу входять також директор ПРОЧІЛЕ Жан-Жак Дуард, заступник директора Управління Європи МЗС Чилі Хосе М. де Ла Крус, керівник програми ПРОЧІЛЕ для країн Східної Європи Кармен Мартікорена, посол Чилі в РФ та за суєнітним в Україні Е.Хольгер. Метою візиту є розвиток економічного співробітництва двох країн, сприяння залученню чилійських інвестицій в українську економіку та налагодження двосторонніх зв'язків. Програма передбачає зустріч чилійської делегації з першим заступником міністра закордонних справ Антоном Бутеюком, першим заступником міністра МЗС Ігорем Половським, головою Київської міської держадміністрації Леонідом Косаківським, переговори в Міністерстві економіки, семінар з питань сучасної економічної ситуації в Чилі для представників ділових кіл та журналістів. Плановано підписати угоду про співпрацю з Київською міською держадміністрацією.

ГОЛОВНЕ — ВДОСКОНАЛЮВАТИСЬ

Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівництвом Держтелерадіо України та генеральними директорами регіональних держтелерадіокомпаній. Він привернув їхню увагу до невиконаних

проблем. Зокрема, зазначив Президент України, на першому та другому державних каналах ще погано висвітлюється життя регіонів, про деякі з яких згадується з інформаційних програм ГРТ,

повідомлення якого іноді доводиться іспрошувати.

Учасники зустрічі говорили про шкідливі труднощі у роботі держтелерадіокомпаній. І все ж таки, відзначали вони, телебачення України робить певні кроки на шляху свого вдосконалення.

У Києві знову місія. Валютна

У столиці перебуває місія Міжнародного валютного фонду для підготовки з надання Україні 4-го траншу кредиту Stand-by в розмірі 350 мільйонів доларів. Очікується, що місія підготує матеріал для засідання Ради директорів МВФ, на якому вирішуватимуть питання щодо надання Україні цих коштів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

6 лютого до Києва приїде голова місії Адальберт Кнобель. Візит місії триватиме до 13 лютого.

Хроніка. Факти. Події

• Бухарест

«Дипломатична війна» надумана

Про «дипломатичну війну», яка, за твердженнями деяких засобів масової інформації, розпочалася між Україною й Румунією у зв'язку з проблемами навколо острова Зміїний, «не може бути й мови», заявив на прес-конференції посол України в Румунії Олександр Чалій.

Він відзначив, що у лютневій обіжурі країна проводить, шостий річний перетягу щодня преговорів, пов'язаних з питанням, щоб якоюсь мірою визначитися з кінцевою поліцією держав до зустрічі прем'єрів, яка відбудеться в березні.

• Нью-Йорк

Загроза Іраку реальна

Понад десяток транспортних судів військово-морських сил США з бойовими спорядженнями на борту, у тому числі танкерами й іноземною технікою, сконцентровані в цих водах біля берегів Вакруну. Газета «Нью-Йорк таймс», яка повідомляла про це, підкреслила, що така концентрація американських ВМС у районі роботи пов'язана із загрозливою командувачем збройних сил США з приводу потенційної можливості «початку Іракської повної війни». Розвідувальне управління міністерства оборони США дійшло висновку, що «Ірак став спробою націстити п'ять бронетанкових дивізій до Кувейту уже через 12 днів після прийняття відповідного рішення».

• Джакарта

Незалежність острова цінною заручником?

Повстанці, які захопили три тижні тому у джунглях Ірану біологічну експедицію, вперше за кілька останніх днів відмовилися від своїх вимог, вийшли на радіомовлення з військовою владою. Як з'ясувалося, їх турбують полоти вертольоти. Зв'язковити попередили військово-повітряні сили проти спроб звільнити полонених силосою. Місцеві ополченці загрожують, що повстанці будуть вислані на відліт Пулау (ОВІВ) і 13 заручників, включаючи шістьох європейців, які і раніше, невдовзі.

Організація за звільнення Пулау, домагається незалежності для автономної частини острова Нова Гвінея, колишньої голландської колонії, а нині індонезійської провінції Ріан-Джая. 1963 року цю досить велику територію було передано під управління Індонезії за участі ООН.

• Спрінгфілд

Американськом «зеку» — 12 років

Суддя у справах неповнолітніх ашланда Кенал Келлі підтримує рішення про те, що прохочу ув'язнити до в'язниці максимального суворого режиму й дожити. Тільки чотирьох, один із порушників закону став вихованцем у США у вихованні, а інші 12 років. Після цього в'язниці вносять до в'язниці власної користі 5-річного Еріка Мухара, вони зажадали, щоб малюк, якщо він хоче, був з лінки «дружнати», вкрав для них ложку, був м'яв і жорстока. Вони взяли Еріка за ноги, розгодили його за в'язкою, а потім відпустили з 14-го поверху. Хлопчина загинув.

За повідомленням жоржентів «Г'ю» та інформаційних агентств.

В Югославії пролунав постріл — із стартового пістоleta

УТВЕРДЖУЮЧИ себе на міжнародній арені, торік Україна намагалася завоювати політичний капітал балканських митоворств. Ефективність цих намагань є коли не сумнівною, то, принаймні, невеликою. І вже перші «югославські» акції України в новому році привабляють свій величезний розмах, ласять та провокують.

Цястеря про візит до СРЮ української делегації на чолі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовським. Цілком зрозуміло, із здоров'ям меркантилізму підкупання за власний добровільний (риса, власний нашою народом взагалі) — саме це визначало характер візиту й його мету. До того ж, понад чотири мільярди доларів фінансових витрат з невідомими стимулами-подарунками для візитів та ангажованої участі в обробці заповідної за роки війни нині югославської економіки.

Стан держотрощів економічних відносин нині напевно сум. Торк товаробороти між країнами становить до сіл сінну суму з 3 мільйонів доларів (лише порівняння: він із дельтею В'єтнамом до 20 мільйонів). А в разі суми фінансів, може сягнути 1—2 мільярди на рік. Різниця між тим, що маємо, й тим,

що можемо мати, свідчить, які несприятелі несподівані краб роботи обиди держави. Втім, можна сказати, що робота вже почалася — саме з мішені візиту.

Одним із результатів його є піднесення статусу міжнародної комісії, яка має координувати двосторонні економічні відносини: кожен з делегатів очолює окрему під-групу-міністер, хоча, як правило, це робить заступник міністра. Вже на першому засіданні комісії можливе парубування однієї з двох міжнародних угоди — про уникнення подвійного оподаткування. Друга базова угода — про взаємний захист інвестицій, плановано підписати вже в травні. А незабаром буде парубувано ще один захисний документ — угода про режим вільної торгівлі. Окре, можна сказати, що для українсько-югославської еконо-

мічного співробітництва пролунав постріл із стартового пістоleta.

Так сказати, що цей візит збівся у часі із варіантом разу пинти щодо військової присутності України на Балканах. Після кількомісячних роздумів, загальна воля виступає стрібною в поділ, який вже рухав: розширення границь, залучення військ 240-й батальйон у Босній за власний, як і вимагається, кошт. Батальйон брав участь в операції НАТО проти сербів в Україні заважала про плани направили до Східної Славонії від вертольотів ескадрильї та танкової батальйон. Окре, цього, комерційної військової перевезення здійснюється в регіоні десятими українськими Іл-76. Така участь, сподівається в Україні, дасть можливість ще комплексувати антагонізм на 240-й батальйон, що, за деякими даними, становитимуть 16-18 млн. доларів. Представники України в ООН Анатолій Марціновський та інші, заявив про готовність України надавати для контингенту ООН (за це, нагадаю, ООН платити) стільки людей, скільки потріб-но.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Портрет політика

Можна прожити і без дня народження

НАСТУПНОГО року буде різно з'явиться літ, як Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію про створення на території колишньої британської підмандатної Палестини двох держав: єврейської та арабської. Але, якщо перша існує де-факто, то друга тільки де-юре.

1948 року розпочалася перша боротьба між євреями та арабами, яка започаткувала трирічний період колонізації на Близькому Сході. Сьогодні біт-акт поновлено з 5 мільйонів палестинців опинилися у вигнанні. «Легко розповісти війну, але дуже важко досягти миру» — з цих слів, сказаних під час підписання заван про визнання Ізраїлю та відмови від збройної боротьби, очевидно, і розпочалися перші спроби поновити спокій у близькосхідному регіоні. Надавати вони — Ясир Арафат.

Якщо Ясир Арафат не було, то дипломатом, як намагався поновити мир у регіоні, варто було б його вигадати, — так колись висловився кілька років тому один із англійських журналістів.

Його називають і непримиренним борцем за незалежність Палестини, і не менш загартув лобом мирю. 1994 року за «звуків, спрямованих на досягнення миру на Близькому Сході» його разом з Шимеоном Пересом та Іцхак Рабіним було нагороджено Нобелівською премією. Але до такої славної нагороди він йшов дуже довго: всі тридцять років його життя було пов'язане з боротьбою за незалежність Палестини.

«Якщо не знав, де є сплатити цієї нації», — зізнався лідер Організації визволення Палестини (ОВП) в одному з своїх численних інтерв'ю. Можливо, це й перебільшення, але воно перекресно анігується в відрізок відомості араба. Уже за свого життя він став легендою, з вій бильше ангалок, аніж правд. Сама його поява на світ оповита ореолом таємничості. У свідчення про народження писав, що Ясир Арафат народився 24 серпня 1929 року в Євфраті, сам Арафат стверджує, що він з'явився на світ 4 серпня того ж року, але в Єрусалимі.

Запитують «справу» і сімейні документи, які свідчать, що його батько, Абдур Рауф Арафат, народився в Євфраті. Справа в тому, що Арафат народився 24 серпня 1929 року в Євфраті, отож він ні народився і в Кайрі. Але залишило цю «справу» справу на розгляд біографів Арафата. Головно, що «спіда» так відбулося, як і сподівалося людська, яка минулого тижня за волею

88,1 відсотка виборців став першим обраним головою палестинської автономії.

Ясир Арафат — людина волеюю і більшість своїх рішень супроводжує словами: «Я беру це під свою відповідальність», що іноді не надто добре співпадає з коді його свідчення по боротьбі. І хоч у Палестині ні не бачити нічого лідера, оскільки Арафат, він часто змушує палестинців витримувати з мого або потановлювати підпорядкування. Коли 1992 року він потрапив в авіакатастрофу, палестинці не на жарт злякалися: така втрата могла серйозно вплинути на рух визволення.

Але з'ясувалося, що Арафат живий, мов кіт. Коли він оголошує, що має намір одружитися, хоча ще свокі свокі наголосували, що його однією дружиною — Палестина, то його соратники вірили: молода красуня (а пізніше і чарівна донька) зустріне Арафата нібито під фортеці. Проте й ці прогнози не виправдалися. А одного разу він просто показав увесь свій, закіншив: «Він живий, він справжній єврей», мовляв, справжній мусульман не може бути і справжнім християнином та євреєм. Невдоволю, як відповідало на це заступ мусульманський богослов, але, очевидно, вибачили йому цю дитячу звичку дивувати публіку.

Та коли серйозно, можливо, саме цієї суспільствиний сінтології Арафата дає підстави сподіватися, що він зможе поновитися з євреями, із християнами. Недарма Арафат, поєм і'я якого Мухамед Абдель Рауф Арафат аль-Кудва аль-Хусейні, часто пригадує свій сіл з свого дитинства. Одного разу, коли він увиснувся з лінки батьківського дому в Єрусалимі, то побачив, як мусульманські підданці молилися на Храмовій горі для п'ятихвилю молотів. Через кілька годин з'явився єврей, від якого молився до Стіни плачу, а несподівано біл проба Господнього зібрався християнин. Недарма ж цей дель так запам'ятався Арафатові.

Наталья ФІЛІПЧУК.
На знімку: Ясир Арафат (зліва).

Поводьтєся правильно, панове

КОЛИШНИЙ глава польської держави Лех Валєса програв вибори через несправність ризи характеру під повстання. Такий вирок висїє експертівської політики, що аляж участь у соціалістичному Центрі з досліджень громадської думки.

39 відсотків опитаних вважають, що головні причини поразки Валєси — це «його кахастево, гордоці, заява самовпевненість, а також відсутність особистої культури та вміння поводитися».

Ще третина опитаних вважає, що Валєса не виконав своєї передвирбір обіцянок.

Чверть респондентів передували голосувати за його після теледебатів з конкурентом, під час яких проголосився недоліки в його освіті.

Надавши візити і Повноважний Посол України в Італії Георгій Холодовський з італійськими, українськими і російськими фахівцями, які працюють на Адріатичному металургійному заводі.

Наші реформи: погляд з Америки

Сотням людей Чорнобиль
вкоротив і продовжує
вкорочувати життя

Соціальна політика: захист чи гарантії?

Систему
професійно-технічної
освіти зруйновано.
Програли всі

Володимир ШУБИЛКІН: «Конституцію приймають не на один рік»

СВОГОДІНЬ у Києві кожна робоча конференція членів асоціації районів у містах Рад України має обговорювати проблеми створення нової Конституції України і, зокрема, як пов'язані з місцевим самоврядуванням. Ми запросили голову цієї асоціації Володимира ШУБИЛКІНА висловити свою думку з приводу цієї теми.

Нині, зв'язати, — сказав він, — що проект нової Конституції, по-перше, на ширше обговорення, ніж передбачено. «Обхатування» його лише на засіданнях робочої групи призведе до того, що Основний Закон може бути незадовільним, бо невідомий, і перекреслює, що стосується суперечностей між гілками влади. На наш погляд, проект Конституції має стати предметом широкого, якщо хочете, загальнонаціонального обговорення, щоб виявити недоліки, що члутуть на нас.

Цього нас учить досвід незалежної роботи над Конституційною угодою. Окремі невизначеності цього документа, неможливість формулювати привади до того, що на місцях походили серйозні незгоди між різними владами. Але ж за умов кризи, як ніколи, всі гілки влади повинні погоджено діяти заради реалізації програм виходу з економічних негараздів.

А ми стасмо свідками всіляких «розборок», поділу влади на різних рівнях. Це абсолютно неприпустимо. Саме тому асоціація районних у містах Рад, улаштовуючи наявність цього процесу (триває розробка Конституції), збирається в Києві, щоб висловити свої міркування з цього приводу.

Що стосується місцевого самоврядування, то тут двох думок бути не може. Як з фактичної, так і з юридичної точки зору, самоврядування — це інструмент саморегуляції життя людей уже першорядного прототипу багатьох років у багатьох країнах.

Більше того, сучасне юридичне вивчення самоврядування, оскільки приналежало до Рад Європи. А це — одна з необхідних умов для доступу до членів міжнародних і правових держав.

Вивчення проблеми суперечностей між владами структурами. Справді, ми стали свідками багатьох конфліктів у владах структурах Львова, Одеси, Вінниці та інших регіонів. У чому тут проблема?

Причина може бути лише одна — нечітка регламентація прав, обов'язків, механізмів функціонування органів влади. Я не такий великий фахівець в аналізі непорозуміння між обласними і міськими адміністраціями, але те, що відбувається нині у відносинах між районними адміністраціями і міськими (яко на увазі Радами), викликає неабияку тривогу.

В Херсоні, приміром, Вищий арбітражний суд України розглядає суперечку між районними і міською Радами, бо міська рада, на порушення законодавства, ліквідувала бюджетні органи в районах, позбавивши тим самим права підпису конституційно обраного голову району Рада.

Та саме відбувається і у Вінниці, де прийнято рішення розпустити районні Ради як такі з 1 січня. Аналогічні процеси мають місце і в інших містах. Тому треба чіткіше формулювати закони, щоб виключити можливість таких суперечок між різними владами. Це симптоматично жвавого заховання і, безсумнісно, слід вивести його причини й усунути їх.

Виходячи з проекту нової Конституції, якою всім-таки бачити можливість розв'язання суперечностей між повноваженнями району й міста, до якого входять райони?

У законодавчих актах слід чітко визначити повноваження влади структур, окреслити сфери впливу, право власності, важелі дії. Адже на кожну рівень влади є власні специфічні, економічно зумовлені функції. Взяти, скажімо, транспортні комунальні (тротуарний, автобусний) міста мають асерією казати державі адміністрації, економічно окремим районам у місті? Звичайно ж це загальнонаціональні комунікації, так само як і тепло- і водопостачання тощо. І водночас цілком безглуздо було б твер-

дити, міби тисячі, десятки тисяч будинків має обслуговувати єдиний центр. Цю роботу слід виконувати на місцях. Виконання цього завдання мають контролювати виконавчі структури — районні Ради.

І це один момент. Самоврядування в Західній Європі, у всьому світі формується протягом сотень років. А ми тепер починаємо шукати, який чиним його побудувати, на якому рівні — районному, міському — обирати базові елементи самоврядування. Адже існують певні традиції, історичний досвід. Протягом десятих років ми мали органи самоврядування в районах, містах. Навіщо тепер змінювати традиції, на історично складені і запроваджені нову, штучну, схему? Так, у когось аналитик роздуряється слово «Рада». Його можна замінити, суть не в тому. Річ у тім, що в районі на 200—300 тис. населення має бути власний представницький орган. У селі жові 10—15 тисяч чоловік, і ми не ставимо під сумнів право цих людей сформувати власний орган самоврядування. А в районі міста чомусь не повністю таке право.

До речі, нескільки мені відомо, до московської міської Ради подано законопроект, який знову повертає схему, де в районах і в містах будуть представницькі органи.

(Закінчення на 12-й стор.)

Життя Рад

Я ВІЙСЯЖУ ЗА СВОЮ ОДЕСУ...

Яка обурюється, дивується, глузує, гуртується і розмежовується, спостерігаючи за «епістолярною війною» двох місцевих владних структур

Так, в Одесі не на жарт розгорілись текстові скаржні між міською й обласною Радами народних депутатів, між виконавчим міським й обласним державним управлінням, що їх очолюють, відповідно, Євгену Радіу і Руслану Бодяку. Цього разу камінь спотикання стався, шкоча, Гоміше, ситуації, що виникла у зв'язку із змінюваних канікулах і опаленням шкільних приміщень. Хоча це був лише черговий привід, простітисний виявився на його межі й набув ширших аспектів.

Коротко про історію конфлікту. З грудня минулого року в загальноосвітній школі № 10 виникла епідемічна обстановка (нашеї важкої форми грипу), були оголошені дотримання канікули. На який термін? Залежало від подальшої ситуації. Паралельно голова міськиміським О. Гурвич видав розпорядження про відключення з 1 січня наступного року, з метою економічної копії, систем опалення шкіл, гімназій, ліцеїв. Школі у його оперативному, хоча не скрізь добросовісному, зробленому. В обласній адміністрації з такими діями місцеві влади не погодились. За розпорядженням Р. Бодяка створили комісію, яка вивчала технічну й економічну доцільність отого відключення й зрештою висновок: економічною економічною можна обертатися (як уже в раді міськи обертатися) куди більшими збитками: система розморозується, стіни шкільних приміщень, історичні об'єкти школи. Цей висновок став основою для при-

йняття наступного розпорядження голови обласної адміністрації: з 6 січня підключити школи до теплових мереж, а з 13-го почати в школах заняття. Що, само собою, теж було безрозсудно.

У відповідь на це міськиміським прийняв досить об'ємисте рішення, опублікував в міській пресі план заходів. «Про припинення неправомірних дій голови обласної державної адміністрації Р. Бодяка та обласного державного управління за зв'язком з міськиміським», що спрямовані проти народної освіти і бюджету м. Одеси та обмежують права місцевого самоврядування». Наступні ж не тільки про зазначену вище конкретну ситуацію, Обласну державну адміністрацію та її голову звинувачують у тому, що вони взагалі не виконують своїх обов'язків, не забезпечують належного забезпечення теплої закладів освіти, створюють умови для необуртотного збагачення «Одеспотелкомунсервиса» за рахунок загальноосвітніх шкіл, що Р. Бодяка «вдався до грубої спроби втручання в законні й економічно обумовлені дії міськиміським». Серед інших виконком Армії і одного з дуктівів положення обласної адміністрації, прийнятого ще у вересні минулого року, щодо встановлення тарифів на теплову енергію для шкільних дошкільних закладів, а також визнає за доцільне звернутися з рядом прохань, які б, на його думку, відновили справу, до Бюро міської адміністрації, суду, Антимонопольного комітету Укра-

їни, прокурору Одеської області і навіть до Президента України. Останній мав би «притягти голову Одеської обласної державної адміністрації Р. Бодяка до відповідальності за таке, що веде до дестабілізації соціально-політичної обстановки, систематичне протиправне втручання у здійснення Одеською міською Радою та виконавчим обласним повноваженням міського самоврядування».

У відповідь на такі серйозні звинувачення та щоб викласти свою точку зору на події і факти, що призвели до протистояння, голова обидвох адміністрацій Руслан Бодяка лише відкритою аніста членам виконавчого комітету Одеської міської Ради. Лист великий, з конкретним розглядом справ, у ньому містяться позиції, з яких, напевно, спокійний за розумністю. Та є в ньому, на жаль, рядки, що сприяли, думається, не стільки взаєморозумінню й взаємній позиції, скільки напівпідпалю, послимди протистояння. На початку послання Р. Бодяка лише: «На превеликий жаль, доводиться звертатися до членів виконавчого комітету міської ради будувати ділові стосунки з головою виконавчого міської Ради міста обласного підпорядкування не знаходять підтримки й розуміння». Далі: «Ваше...». «У відсутності голови Одеської міської Р. Гурвич керівництво обласної державної адміністрації цілком усвідомлює конструктивний співробітництво з його заступниками. Хіба ж могла «со-

манди». Е. Гурвич не відповів на отячеч? Тут же зв'язується одностайно прийнятий на засіданні виконавчим листом. Знову викладає своїй погляд на спірні речі — з фактами, як монітори, і аргументами, багато з яких заперечити важко: тут слід розбиратися не стільки журналістам, скільки фахівцям. Не обійдено, звичайно ж, і отих мість у листі Р. Бодяка, що више процитовані: ні, вбити клані між нами й головою, звинувачив члена виконавчого, не властиво, «наша думка єдина, як будувати і надавати економіки наші дії».

Ну, а раз наявність змистів єсть за «круглий стіл» перейшов на епістолярний жанр, то давай, як мовиться, пішла писати губернія. Одні міськи газети, не дуже-то добродішли вирази і полегші й звинувачування «спротивників», беззастережно стали як бік Е. Гурвич, другі — Р. Бодяка. Текстові «ПТБ-7» годяться проставляти діяння мера й гудяти — губернія. Телекомпанія «РІАК» — навпаки... Читачі, ситуацію все ще вже не одразу десь, асисти за голіву халатності, та хіба ж у них мало справ за які, засуджувати кримінал, треба спільно з'ясувати? Й чому з руйну протистояння, що тягнеться міським, завданням школи, місту, області і країні, Верхопні Рада, Президент, уряд мряється?

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

ГОЛОС УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНА ГАРАНТІЯ: ЗАХИСТ ЧИ ГАРАНТІЯ?

НЕ ТАК СТАЛОСЯ В НАС, як здавалося, із безжалюгідним суспільством. З одного боку, робітничого і колгоспного класу якого тактих уже немає, натомість утворилися безлічні, ширші за прошарки ніж набиті версти, урубані люди не так за фактом, як за способом життя: багатії — жерники, банкіри і вигладжені, консерватори-скупники і оманливі, роботодавці і безробітні, денегати і злидарі, проститутки і збогатовані, ба, навіть не перелічимо усіх, бо розшарбувана охопила, а точніше, розквітнула вже набиті люди, так би мовити, не робочі, як-то пенсіонери, військовики, юнацтво, і дісталося набиті діти.

Окрім цих численних, майже класів, утворилися величезні класи державних службовців, антагонізація силових структур, окреме дещо більше розростаюче державно-контрольовані народні органи, а поміж усього цього — ще й партійні класи, що не презентують жоден клас (бо ж показався), утворюючи як касту. Так собі, групуки одиодуми.

Та все ж утворювання, класи, касты, класи чи гуртки — то є люди. І кожен — громадянин держави, отже, вважає її гарантом свого існування.

А чи вважає себе таким гарантом держава з Конституцією, законами, ратифікованими міжнародними конвенціями та угодами?

Напевне, вважає. Та чи є?

Наше це населення держави, яке працює і не працює, умовно поділяти на клас виробників і клас споживачів, то, по-годожому, в недалекому минулому в Україні, як, до речі, і сьогодні в більшості країн світу, клас виробників, становилих одну третю — одну четверту усього населення, «обробляє» решту, тобто споживачів, котрі не працюють. Сьогодні в Україні, з великою натяжкою, клас виробників становить лише одну п'яту — одну шосту всього населення. Так, для багатьох ситих країн — це престокий показник, що характеризує їх технічний рівень розвитку.

Так, уже в багатьох країнах світу є і такий розклад. Але шоста «обробляє» решту. Але це країни з надзвичайно високим рівнем виробництва, технічного прогресу, зрештою цивілізації. З нашими нестями, з нашими технічними рівнем одній

шостій решти не утримати. Вижді один: коли вже і не половиною, то хоча б третин неспадно братися до роботи, щоб створити такі заводи виробництва, які дали б можливість жити людям на середній рівень життя в Європі.

Ось тут і кінцесенція соціальної політики: як зобов'язана держава захищати своїх громадян від нестатків та гарантувати їм право на помалу життя?

НА МІЙ ПОМОГАЙ, захист як соціальна категорія має жити не лише із соціального захисту президентських, парламентських, урядових структур і членів партій. Во повинно постати запитання: від кого і від чого держава захищає? Яена річ, від того, що саме створює. Якщо — не натурально... Держава зобов'язана гарантувати найнирше — право на працю як невідчужимому умову створення кожним значущого для себе рівня життя, як передумову рівня життя усієї держави. Напад на буювство держави — це вже пробування, але, накітатися, як факт воно не відбався, бо факт — це те, що було або є.

Відомо: право на працю — це насамперед гарантована державою оплата робочої сили за її працю, по передумові становить мотивом корисної діяльності людини.

Епікурійський підхід до розподілу — збагачення через обмеження — призвів до підкорювання перших мільйонів нашої держави увазі і Президент у своїй Програмі, зазначивши, що істотне обмеження оплати праці, а отже і купівельної спроможності населення, призвело до різкого спадку виробництва.

На жаль, не урядові структури, а професійні підтримки Президента, розробляючи і провадючи через Верховну Раду концептуально новий Закон про оплату праці. Але, на превеликий жаль, його зміст, ст. 9, ст. 10 — і змісту Кабінету міністрів та за «розуміння» більшістю депутатів в дію не вводять. І знову ми розподіляємо те, що маємо, а не те, що хотіли б і могли мати.

Соціальна політика — це гарантована державою безпека і можливість кожного стати багатим. Зрозуміло, сьогодні держава не може допомогти кожному в його устремленні до зможного життя, але що їй заважає, вибачте за патологію, не захищати своїх громадян багаті.

Перехід до ринкових відносин, коли найбільшопним товаром стає робоча сила, її зцінення, є передумовою інфляційних процесів. А зменшення її передумовою через падіння зарплат. Але бажання заробити може з'являтися в кожного, коли кожен знає, що сплатити його підприємство сплатить левову частку податку на прибуток, а

потім іще кожен зі свого прибутку сплатить податок. І підуть зароблені кожним гроші кудись і на когось.

ЯК НА МОЄ глибоке переконавання, підприємство, нащо ж йому для нас форм власності, жодних податків з прибутку чи рекалітаций сплачувати повинне. Всього прибутку має бути спрямовано на оплату праці, з якої кожен мусить сплатити державі податок на гарантовану можливість заробити стільки, скільки йому бажало і дозволяло насичення, кваліфікація, сумління, амбіції і настрій. Яена річ, оплата праці має бути не менша від споживача коштів чи хоча б межі, ніж в кожній людині не може існувати, як біологічна істота, до того ж когось заїмає. Спроба такої державної гарантії в концепції прийнятого Верховною Радою Закону про оплату праці, до речі, розробленого і поданого Олександром професором України.

На жаль, уряд не нахватується вкстати статті, що визначають розмір мінімальної оплати праці, чим знову гальмується її мотивація. Тоді з яких джерел може формуватися фонд гарантованого соціального забезпечення іспрацюючих іспрацюючих?

Отже, гроші — це мистиво, що змущує увесь народно-господарський механізм. І цей механізм додавати, то який механізм покривити-покресити-лізунити.

Чи не тому на Заколі роботодавці так бояться, не доведи Боже, не доплатити найманим працівникам. Бо хто ж купить усе вироблене? Ні, так не забувають власної і «за нормою» запам'ятову. Відомо, що найбільше проблем у білих і голландців. Тож для утримання соціального миру, білих і голландців має зменшуватися до нуля. І якщо держава неспроможна зменшувати отой клас білих, то примані — не збільшувати їх.

Принатідо зазначити, що і запропонована урядом програма дій стратегічним завданням своєї діяльності вважає соціальну спрямованість економічних реформ задля зцінення спадку життєвого рівня народу. Хто ж не погодиться: стратегія прийняття, бо зрозуміла і близька кожному. А тактика? Як засіб реалізації стратегії?

Тож ж кожен не даємо Верховну на Раді прийняти закони про те, що мінімальна зарплата платі і пенсії не повинні бути нижчі за прожитковий мінімум. Затим — нижчі від межі забезпеченості.

А це поті «сповзла» до сукупного душевного доходу, виходячи з можливості бюджету. Сьогодні він становить в 2 мільйонів, так, за яких ідуть доплати, субсидії, компенсації, доплати тощо. Отака тактика! Та якщо скласти докупити всі оці субсидії, надто ж кошти на утримання тисяч субсидіюваних контролю, то з'являється можливість відновлення до стратегії тактичного ходу: виконати Закон про межу малазобезпеченості, в кола доплати всі інші доплатні антагони — те й Закон, а докупити межу — зарплати величезного соціального кошика. А основане — відновлюється і мотивація до праці, бо, як ми вже знаємо, ця межа відноситься і мінімальному соціальному плато.

Але де ж узяти гроші? Риторичні запитання. Зрозуміло, як і кожно: атлеп не стільки — скільки вписати, а скільки власні підписати. Тож как підписати. І шне є: підписати!

Певен, опоненти акотро подовжуватися чи не відомо авторів, що в який потігу гуртуть? Відомо. Але вони не доплатили, а тимчасово, аким би, акотро наголосую, «не досягнати мислеса...» Та й підписання партійної межі соціального кошика, надто ж межі малазобезпеченості, доповнюється бюджетом, це не шіше як підписання статури під одаг. Цілковита білість людське, природно, читати навпаки. І все ж найбільш нездоленим в Україні є пенсіонери. Саме нездоленим! (Розумію як людей, позбавлених створення мислі, нехай не найкращою, але в змальному розумінні — достатньої для нащадків).

Отже, соціальну гарантію держави найнирше мусить бути гарантія виконання соціальних законів. А паставра? Сором по нам псе кожного з нас, коли наші матері домагаються боляй не підписання пенсій, а вчасної їх виплати. А як може пенсія бути кимось за межу фізіологічного існування немічної людини? А експертів зазначають, що старість, як вони збирали, акотро «сумне вселля», акони кажуть. Схаменімося! Бо немає нічого страшнішого, ніж неможливість сплатити борг. Тож чи вистежимо? Чи застамемо живими скривджені?

От зусь депутатський запит до Прем'єр-міністра С.Марчука. Кому, як не Вам, шановний Сягенне Кирпильовичу, відомо, що соціальний мир і злагода у суспільстві утримуються не заклинаючи і гарантій оплати тимчасово, на жаль, уже єдиного соціального гарантію залишається фонд соціального страхування. Його солідарний характер формування і використання, закладений 100 роками Бисмарком у Німеччині, спливає сьогодні народам багатьох країн. Саме через рівність у праві на соціальну підтримку кожного, незалежно, яка в кого зарплата, у якому стані, найнирше фінансовому, та чи випла галузь, фонд і гарантій оплати тимчасової непрацездатності, витрат на поховання, догляд за інвалідом, дитячого оздоровлення, санаторної реабілітації хворих, утримання медсанчасти, профілактика тощо.

Тож ж кожен те скеріть розподілу фонд на чотирі окоти? Чи замало в нас когорт? А скільки їх потрібно було створити на всіх рівнях? А це ж мільярд кошти.

Випишуться плани передати фонд соціального страхування до державного бюджету.

За таких умов його сплітє доля Пенсійного фонду. Але якщо пенсіонери своє терпіння до 2—3 місяців затримки виплат, то смерть і родина не платять година. Покиньмо легкість оцінювати на покховання. А як і погано? Нехай малюки не народжуються, доки не сплатять допомогу матері? Чи «там» достаріють, доки самі ходом не підуть до школи?

Ще піднімає нам і в Залоду обов'язок як й добровільне страхування за принципом «фінфінфін», роботодавці — найманий працівник, сьогодні, в перелічний період, можна прийняти закон про паралельне існування, з державним соціальним страхуванням.

З одного боку, у державно-роботодавця «фінфін» мінусова, як і в найманого працівника. І якщо для мінусова «фінфін» скласти, то що матимемо?

З другого боку, кожен напружує собі 30—40 років трудової споти. Отже, у кожного вже є зароблена пенсія у державі, решту їй доплатити отим «фінфін»?

Тож до стабілізації виробництва і цілковитого зайнятості, тобто до передвсего у плісолої отих «фінфін» глибоке, як зазначено у Програмі дій уряду, реформування пенсійного забезпечення і соціального страхування неможливе.

Тож хто це підкладає хмизу для підпалювання під хистий через неспівність, як на сьогодні, існування у суспільстві пенсії, цнє, швеніко, Сягенне Кирпильовичу. Гіть урядів до Вас тижко реформування не зробили. Пропшу Вас не беріть і Ві гріх на душу в перші місяці свого перш'єства.

ЯК НА МОЮ уду, уряд найперше має покласти виконати соціальне партнерство між урядом, роботодавцями і працівниками як інститутами цивільного досягнення й утримання соціального миру. Піднесення і головне — гарантоване державою дотримання положень Генеральної тарифної угоди, галузевих та регіональних колективних договорів, спираю б відновлення виробництва, а отже і підвищення життєвого рівня людей. На жаль, у самій концепції про соціальне партнерство не закладено конкретних рішень історії. Скажімо, уряд в Раді національного партнерства в особі Кабінету міністрів має право законодавчої ініціативи, а профспілка такої можливості не надає. Отже, право законодавчої ініціативи сідати самі Раді соціального партнерства.

Насторожить і те, що Кабінет міністрів, вигнавши намірляну політику як стратегічну, у своїй структурі не має навіть віцепрем'єра з цих питань. Як відомо, верховні головнокомандувачі на стратегічій напрямки визначали найвідчуженіших організацій, а вже й добрих собі експертів і спеціалістів різних виконавчих тактичних заходів.

Соціальні гарантії — запорука не лише миру і злагоди в суспільстві, а й передумова розбудови нашої молодий незалежної держави.

Леонід ВЕРНИГОРА, народний депутат України, член Комісії з питань соціальної політики та праці.

Відриватися до патріотизму в «празничній одежині» до патріотизму «труда тяжкого»

Систему професійно-технічної освіти зруйновано. Програли всі

УЧЕНИМ відомо, що зникнення лише на один розряд кваліфікації робітника може призвести до економічної кризи. Ми ж ніколи не маємо в житті України людини гострі й бегополітичні. Зупинимо фактично трітину виробництва, високоспеціалізованих спеціалістів втрачають свій фаховий рівень. Робітники середньої кваліфікації, молоді не підіймають свій професіоналізм, а здебільшого кидують виробничого потенціалу.

Тривожить те, що руйнується, заважає подати вирішення системи підготовки молоді робітничої зміни. Втрачається надбаний за десятиріччя надруйну корупції викладачі та майстри профтехучилищ, навчально-виробничих цехів, комбінатів, старі й розвіваються навчальні матеріальні бази, відсутність науково-методичне забезпечення. Питаннями виробничого навчання, розробки технологій підготовки кадрів і іншої робітничої професії в Україні практично ніхто не займається. Все не веде до руйнації колись однієї з кращих в Європі системи профтехосвіти, тривалого заповулу продуктивних сил країни.

БОРГ ДЕРЖАВИ перед профтехучилищами становить понад 12 трн. грн. Учильця по три місяці не отримують зарплату, систематично. Практично всі названі матеріально-технічна база застаріла і не оновлюється. Застарілі перстаті, 11 тисяч тракторів, автомобілів, кораблів застаріли, потребують ремонтів, заміни. Найгірше те, що триває війна високопрофесійних кадрів. В учильцях не вистачає 8,8 тисячі майстрів виробничого навчання, або 27% потреби.

Причини такого становища загальнодержавного масштабу, хоча воно криється в економіці держави. Проте об'єктивності заради слід сказати, що негативні явища в збереженні й підготовці робітничих кадрів могли бути набагато меншими, якщо держава подбала про систему профтехосвіти.

Натомість остільки країна розвивається, іде нікому не потрібна дискусія: бути чи не бути державній системі підготовки кадрів? Особливо в гостроті вона набуває під час формування й затвердження бюджету. Урава й фінансування в 1-му кварталі, а виробничі задишлись без спеціалістів, оскільки тисячі дітей викинуті на вулицю. Зате дефіцит бюджету, інші матеріальні витрати. Хто так говорить і діє, той не зовсім розуміє перспективи держави, ігнорує світовий досвід. Ніхто не пропонує, законодавчо визначити такі державні системи, як Швейцарія, Франція, Данія, Англія, США. «Якщо. Сполучені Штати хочуть зберегти лідируючу позицію в світовій економіці, вони повинні зосередити на корисний шлях перебудови методи підготовки кваліфікованих робітничої сили» — такі висновки зроблені в доповіді сенату «Якби Аме-

рики». Такий підхід актуальний і в нашій державі, як в часи переходу з кризи, так і в майбутньому становленні її економічної могутності. Створена 21 грудня розпорядженням Президента України комісія з реформування системи профтехосвіти повинна запропонувати цілий ряд заходів, які мають допомогти освітній системі, зберегти й примножити її здобутки. Тож перед повнотою серйозної роботи слід добре вивчити справу, бо це демократичний ризик: лише думати перед тим, як діяти, ніж після нього. Серед найгірших, на мою думку, потрібно викремити заходи економічного й правового характеру, які б дозволили подолати економічні труднощі й аргументувати частину своїх проблем, продовжувати підготовку кадрів, не винишувати молодь за вулицю. Слід виста (можливо, на кризовий період), зміни і доповнення в податкове законодавство, які б, сприяли виявленню й розвитку навчальних закладів. Доцільно було б запровадити певний порядок, коли б внаслідок певних податків на подану парітість на продукцію, вироблену в навчально-виробничих майстернях, господарствах, здійснюваних у них. Також слід збільшити навчальні заклади від сплати податку на прибуток від виробничої діяльності, вивести з-під оподаткування конти, отримані учильцями від оренди військових приміщень, техніки. Звичайно, все не слід робити за умови високостановлення окремих контів на статутні цілі, як організації навчально-виробничого процесу.

ЗАЙСНЕННЯ такі конти дозволяло б перейти на часткову самоокупність закладів профтехосвіти, особливо в тих, де держава лише на 25-30% від потреби фінансує учильця.

Ситуація вимагає розробки в кожній учильській програмі економічного, правового й організаційного вивчення на аласній базі ідентифікації, проведення поточних ремонтів, робіт з обслуговування приміщень аласними силами. Також виста диференційований підхід до харчування учнів, зберегти його для більшості молоді, особливо соціально незахищеної. Бо ж відомо, що з більш як півмільйона юнаків та дівчат, котрі навчаються в учильцях, майже дві третини — не діти з малозабезпечених

сімей. До того ж, майже 10 тисяч з них — сироти або жінки, лише одного з батьків. Правильним було б поручити органам соціального забезпечення організувати матеріальне забезпечення сиріт, залишених за недокладності функцій навчання, виховання, харчування. Бо відсутність будь-якого фінансування профтехосвіти веде до того, що спроби просто розподілити, не мають ні однієї, ні виста. Керівник ради навчальних закладів змушений відмовитися в прийомі до учильця сиротами, бо їх утримання ляда значні конти від господарсько-виробничої діяльності, що змушує обійняти інших членів колективу. До заходів, які б сприяли збереженню профтехосвіти, слід віднести створення постійно діючих навчальних підприємств, залучення до них невовільних, а значить, зменшення правопорушень серед них.

Місцевим Радям, держадміністраціям потрібно передати у постійне користування сільськогосподарським профтехучилищам продуктивні землі у межах нормативів та додатково, в т.ч. із земель запасу і земель, призначених для фермерських господарств. До цього зобов'язує й постанову Верховної Ради України від 17 лютого 1994 року про підзаконні парламентських службх з питань освіти.

ЯК ЖЕ МОЖНА готувати кадри для сел, коли 31 сім'я учильця з 320 не має землі, а 24 учильця мають її набагато менше норми?

Взагалі питаннями підготовки майбутнього господаря на землі слід надати великої ваги. Переїзд від неможливості вузькопрофільного навчального робітника до селянина-господаря, здатного оволодіти комплексом професій, повинен опосередковуватися, вимагає суттєвої реформації діяльності сільськогосподарських навчальних закладів. Осторонь від цього не повинні стояти Міністерство сільського господарства.

Слід продумати забезпечення сільськогосподарським учильцям повільно-стільким матеріальним стимулом. Добре було б, щоб держава уклала на підготовку основних професій для

сел держконтракт, забезпечуючи його необхідними ресурсами. Так, як вони робили з закупівлею хліба, солоних, цукру.

Бажано було б збільшити додаткові заходи з фінансування забезпечення діяльності навчальних закладів профтехосвіти — аласні окремим рядком фінансування цієї галузі на рівні Мінфіну, створивши мінімально необхідні нормативи фінансування, діючий контроль за цілісним використанням коштів за чистою громадськістю. Доцільно спрямовувати частину контів фонду зайнятості профтехосвіти на підготовку навчальних незайнятих населення.

ДЕРЖАВНОГО вирішення вимагає й існуюче дублювання, зайняти паралельно в підготовці робітничих кадрів за рахунок того ж державного бюджету, коли служби зайнятості на годину свій створюють свої центри підготовки кадрів безробітних, а той же час, такі центри — 1165 профтехучилищ по всій Україні — вже давно виста на необхідності в річні здатні готувати перепідготовку робіт кадрів.

Великі завдання повинні вирішити й самі профтехучилища, коли змінюють форм навчання, переглядають перелік, кваліфікаційних вимог до робітничих професій. Все це слід робити з огляду аложенні України до Ради Європи, куди використовують міжнародний досвід. Недокладність разом з замовниками кадрів. Новітнім практичним розробку використовувати плани і програм, які в умовах ринкових відносин забезпечили б професійну мобільність випускників, їх адаптацію до нових умов праці. Такий підхід вимагає наукового бачення розробки цих проблем, особливо пошуку нових технологій, методик професійного, практичного навчання, тіснішого його поєднання з продуктивною працею. На сьогодні, на жаль, цими питаннями в державі практично ніхто не займається, окрім невеликих підрозділів в Академії педагогіки та Інституті системних досліджень. Практика вимагає створення потужного наукового навчально-методичного центру профтехосвіти, заснованого якою стають Міносвіти, Мінпраці, інші державні й державні організації. Відділення тинного центру мають бути в кожній області.

Недопустимим є й тривале відсутність друкарського органу профтехосвіти, журналу, який би висвітлював проблеми підготовки робітничих кадрів, поширював передовий досвід в Україні і в її межах.

З огляду на існуючі необхідності оперативного рішення актуальних завдань, що стоять перед молодію

державою, в забезпеченні її новим поколінням робітничих сил, слід здійснити також організаційні заходи, які б сприяли виходу з кризи системи профтехосвіти, а значить і всієї країни.

ТОЖ МАЄ ІДЕ про створення єдиного державного органу — держкомітету з профтехосвіти, який би акумулював у своїй аласності, пов'язану з окремим системним, профторієнтацією, відновленням трудових ресурсів, координував розпорешені сили викладачів, що інші трудяться в учбових закладах, розробляв і запроваджував новий господарський механізм, нові навчальні технології.

До речі, цей орган не надати перспективи може стати самоокупним. Державні підприємства, координуючі заходи в центрі широкого спектру учбових закладів, тісні зв'язи з виробничими — ось запорука успіху в такій державній справі, як забезпечення економіки кваліфікованим трудовим силою. Опоненти питають: а що вини зважає діяти так, як пропонується? Свіжко відверто. В Міністерстві освіти б й тепер гарні спеціалісти, є й відповідні служби, проте в безлічі серйозних проблем освіти бідні профтехосвіти просто губляться. Та ще й специфіка галузі така, що вона бачиться до виробництва, ніж до школи. Приоритетні саме в кожному навчальному плані часті практичних занять переважають теоретичну частину. Потрібно в виробничих, методик навчання, новітня техніка, технології.

Принадляло загально, що з 1988 року, з моменту ліквідації Держкомітету з профтехосвіти, було покладено початок руйнації системи профтехосвіти, поаування держави лідирів внаслідок відсутності профтехучилищ з базовими підприємствами, організаціями, для яких вони готували кадри. Особливо ця проблема загострилася, коли в умовах кризи в економіці, зміни форм власності, становлення ринкових відносин. Слід визначити порядок ліквідації державних навчальних закладів і підприємств, використання матеріальної бази підприємств для практики, розробити положення про оплату підготовки робітничих кадрів.

Багато відповідей на поставлені питання повинні дати закон «Про профтехосвіту», який ніби опрацьовується в Кабінеті міністрів.

Говорити словами І.Франка, слід від патріотизму в «празничній одежині» переходити до патріотизму, пов'язаного з «трудом тяжким». Просто треба робити.

Станіслав НІКОЛАЄВ, народний депутат України, кандидат педагогічних наук, президент Всеукраїнського товариства працівників профтехосвіти.

Коментар

Ще б конституційне право!

ПРИВАТИЗАЦІЯ підсумки приватизації за минулий рік. Голова Фонду держмайна України Юрій Єхануров констатує, що понад 14 тисяч об'єктів держмайна приватизовано. Організаційно-правову форму власності, а з 18 містобудівних громадян, які вже отримали свої приватизаційні майнові сертифікати, 7 містобудів — вже акціонерні. Застава державних основних фондів скоротилася в ході приватизації до 62 відсотків.

Проте обсяги планової приватизації малих підприємств вдалося виконати на 58 відсотків, а середніх і великих — і того менше. В чому ж причини? На наразі адміністрація Президента України до об'єктивних причин віднісдило два мораторія, накладеного

Верховною Радою а липня 1994 року по травню 1995 року, недоскодале законодавство, порушення Фонду держмайна, надмірну мобілізацію народного господарства. Все так. Але не менш слушними видаються зауваги, що порушення планової, масової, наукової приватизації лежать в площині конституційного права. Ажте не секрет, що приватна власність в Україні й досі не має конституційно-правового захисту, а судачи з наголою парламентської фракції «Державність», не перебарва й і проект нової Конституції, який перебуває в роботі постійних комісій Верховної Ради. Ця вагана обставина породжує у спостерігачів небезпідставні питання. Як саме забезпечити конституційне право на приватну власність, то кращого не матимем і в

майбутньому. Багатьох спалепити запитання, що то за приватизація, якщо в результаті її ми не масмо приватного власника.

Сергій ВЛАД.

Приватизаційна міна

ПРИВКОМІНАТ «Десна суб'єкта», а вбодю, сичом і вочуючо козильного голого приватизаційного тобастея тибобабі Миколи Шовкуна, який трагічно заступив торіє б автоматобійний катастрофі.

Конфлікт

Конфліктна ситуація, як міна улововленої дії, була закладена шворта року тому, коли розпочався процес приватизації підприємства. На засіданні профкому 14 жовтня 1994 року йшлося про пропозицію ради орєндаторів надати 15 відсотків всіх акцій директору і 16 відсотків акцій в його розпорядженні, аби він «на власний розсуд розподілив ці акції серед спеціалістів».

Коли директор був у нас в цеху, розповідав той робітник М. Листунов, — я висловив обурення тим фактом, що він забрав велику частку акцій. Якщо 31 відсоток акцій в одних руках — не одомосібний господар. Чому я повинен свої кровні гроші віддавати?

Подобні сумніви висловлювали профкомівці і робітник В. Романюк: «Якщо ми 0,08 відсотка акцій нічого не варти, то нехай забиратимуть і ми». А прича профком висловився за виділення директору — 5—7% всіх акцій, загальні збори все ж підтримали попередню цією радю орєндаторів спольуючись на те, що зацікавлені керівника у збільшенні прибутку значно зросло. Загалом так і сталося. Підприємство швидко модернізувалося, бльш вимогою ставалося до якості продукції. Чернівецьке пиво у 1995 році здобуло перше престижне звання.

Але стався трагедія, тепер говорять, що колектив піс час розподілу акцій був поставлений в умови допити продануому режисурі:

мало хто знав, що за тими відсотками стоїть... Як би там не було, оскаржити попередні рішення вже пізно, і факт залишається фактом: нині значна частка акцій зацікавленої колекції товариства «Чернівецький привкоминат «Десна» зосереджена в руках сміш Шовкуна.

Природно, привкоминат довгий час не міг замислитися без керівництва. З листопада відбулися збори акціонерів, які розглянули програму двох кандидатів на посаду директора — Батюшкіна Мельничука та Івана Гімрі. Перший очолював вже привкоминат, а згодом дістався найвищої на Чернівецьких посади — президентства. Президентів в області. А інший — головний інженер цеху ж підприємства. Чому віддати перевагу? Вирішували до третього дня.

Шовкуна, переважало більшість голосів акціонерів не допустили до голосування акцій двох спадкоємців — Батюшкіна та Івана Гімрі. Мотивували тим, що вони не стали акціонерами, а лише успадкували право на акції, а відтак і на отримання дивидендів (покрок їм счас може бути — 3 мільярди карбованців).

Хоча В. Мельничук і набрав більшість голосів в ході таємного голосування, усунути від виборів у повенні до суду вважалося, що їх права як власників управління привкоминатом порушені. А отже, вимагають визнати підсумки голосу-

вання та рішення загальних зборів невідійсним. Відбулися ще одні загальні збори акціонерів, які в 95 голосів висловили довіру я новому директору. Незважаючи на це, спадкоємці все ж не забрали позовну заяву і вписнені в цю праву. До того ж вони подали до суду додаткову скаргу.

Тим часом на привкоминат переобрані правління, внесли зміни до статуту, надав можливість правління акції всім пенсіонерам, які трудилися на підприємстві. Ці заходи привітали робітники, колишні працівники — ветерани, які вбачають у цьому справедливе розв'язання конфліктної ситуації.

Про перші уроки приватизації на привкоминат я говорив з нещодавнім толовою профкомом, а нині заступником директора Антоном Кривоноговим. У його думках, як на мене, є чимало саушних резонів.

— Які висновки треба зробити з наного випадку? — перепитує він і відповідає: — Першусім для матеріального зацікавлення директором достатньо 5 відсотків всіх акцій. Можна їм надавати додатково 10 відсотків акцій колективу, який вони можуть, наприклад, голосувати при вирішенні того чи іншого питання. Це за умови, що акції не є особистою власністю керівника. Так було б справедливше. Ажте керівник може виявитися і недоволю. Ну, перебєрем його. А новому залишитися що — працювати на капітал людини, яка не виправдала довіри я колективі?

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

Паливно-енергетичний комплекс

Нафтовий ринок є. Буде і бензин

3 АРАЗ уже ніхто не намагається заперечувати, що історія нафти і нафтопродуктів в Україні є (і буде) однією з найбільш важливих об'єктивних потреб, що зумовлено, з одного боку, незадоволеністю потреб народного господарства України у власній нафті і нафтопродуктах, і іншою — наявністю достатньо великих потужностей нафтопереробних заводів України.

За інформацією Міністатсу, в Україні а 1994 році видобуто 4,2 млн. тонн нафти і газового конденсату за реальних середньорічних потреб у 36 — 40 млн. тонн. У 1995 році своєї нафти в Україні було видобуто тільки 13% від необхідної кількості. На думку голови Держкомінформатіонного Служби, до 2000 року є можливість збільшити на рієнь видобутку лише 5,9 млн. тонн. Нафтопереробні заводи України, маючи середню потужність переробки 62 млн. тонн нафти на рік, минулого року переробили тільки 17,6 млн. а з них сьєрізно 3 млн. тонн автомобільного бензину, 4,6 млн. тонн дизельного палива і 7,4 млн. тонн мазуту. В цьому році українські НПЗ заплановані, як і в минулому, в кризовому разі на третину своїх можливостей. При цьому первинна переробка зніжиться, виробництво дизельного палива і паливно-мазутного сьєріозується. Аліше збільшення автомобільного бензину трохи зросло.

Разом з тим, нафти в умовах економічної кризи і жорстких бюджетних обмежень, коли в урвув немає достатньої кількості валютних ресурсів, щоб у повному обсязі компенсувати нестачу влас-

ної нафти і нафтопродуктів їх импортувати, особливо проблем є з нафтопродуктами в країні не відчувається. Більше того, якщо поставки газу з Росії і Туреччини будуть зменшені, то для України газотранспортні сумми боргу, то зобов'язання України за нафту і нафтопродукти згадують лише у зв'язку з держкомінформатією у 1993 році, за які не належить сплатити близько 140 млрд. рублів. Заборгованість за поставки імпортованих нафти і нафтопродуктів за 1994 і 1995 роки Україна не має.

Це пояснюється просто: у поставках нафти і нафтопродуктів в Україну, поря з держкомінформатією, організаційну участь беруть комерційні структури. Тут працює система ринкових відносин. Описувати промисловий підприємств, проведене в Києві в грудні минулого року, показало, що не тільки спеціалісти, а й ряди громадян знавати систему з нафтопродуктами функціонуючих секторів ринку в Україні ринок нафтопродуктів, 82% респондентів, серед яких 42% господарників, вважають, що саме широка участь комерційних структур у поставках нафтопродуктів сприяє насиченню цього специфічного ринку.

Опитування керівників підприємств господарських підприємств у чотирьох областях палива України показало, що 73% волють працювати з великими комерційними структурами, які забезпечують гарантовані поставки паливно-мастильних матеріалів. Основними поставщиками нафти і нафтопродуктів в

Україну зараз є такі недержавні структури, які український промислово-фінансовий концерн «Славутич», астрешейдська фірма «Нордек», російський «Росконтракт», транснаціональна російсько-українська корпорація «РУНО», й український підрозділ «Она Петролеум Системс» та ін. Головна перевага таких великих компаній у тому, що вони краще від інших пристосовані до ринкових умов міжнародного значущого досвіду торгівлі нафтою і нафтопродуктами з партнерами не лише з Росії, а й з країн Балтії, Близького Сходу, Румунії, Болгарії, Туреччини, Афганістану, Кувейту, Ірану.

Опитування основних споживачів нафтопродуктів у чотирьох паливних областях свідчиало, що пропозиції концерну «Славутич» розглядаються ними як найбільш прийнятні для реалізації порянок у комерційних пропозиціях інших фірм.

Український промислово-фінансовий концерн «Славутич» широко відомий споживачам багатьох областей України, що активно збігається поставками нафтопродуктів ще з 1993 року. Президент концерну «Славутич» відомий Григорій Суркіс, в правління концерну очолює, мабуть, один з найкращих менеджерів вітчизняного бізнесменів Богдан Губський. Нині статутний фонд «Славутича» становить одна третина карбованців. Концерн по праву вважається одним з лідерів вітчизняного бізнесу загалом.

Роль великих недержавних компаній у забезпеченні народного господарства енергоносіями є однією з найбільш не тільки з поглядом розв'язання поточних проблем, а й з позицій поглиблення реформ і модернізації економіки нестатійного калмату в Україні. Не секрет, що в умовах ринкової економіки державне стимулювання концентрації крупного капіталу звказалося освою інноваційного розвитку країни, створення умови для зміцнення позицій вітчизняного виробництва, підвищення його конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Ажте лише за рахунок іноземних кредитів чи розвитку арбітного бізнесу розв'язати ці задачі неможливо. Великий вітчизняний капітал, який є опорою урвув в проведєнні реформ, сам по собі приватизації, без здійснення реформ, а отже, створєння країні відповідний авторитет в очах інвесторів.

Таким чином, поставлена проблема виходить далеко за рамки розв'язання окремого (хоча й важливого) економічного завдання поставок нафти і нафтопродуктів. Вони є лише однією із складових цієї реформи, без здійснення яких не можна всерйоз говорити ні про державність, ні про самостійність, ні про іступ в ринку у сьєріозне співіснування. І урвма має всьєлісто стимулювати формування та розвиток великого вітчизняного капіталу. Проблема поставок енергоносіїв надає таку можливість.

Ігор МАРТИНЮК (ГІНАН).

КУРС ВАЛЮТ

КУШЕЛЯ

ПРОДАЖ

	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Одеса	191	129	37	194	133	40
Сімферополь	190—193	132—134	39—40	194—197	134—136	40—41
Запоріжжя	189—190	129—130	39—39,5	192—195	135—136	41
Кіровоград	194	126	39	199	130	41

СОВЕТСКОЕ
КОЛЛЕКТИВНОЕ
ПРОМЫШЛЕННОЕ
ПРЕДПРИЯТИЕ

ПРЕДСТАВЛЯЕТ КОЛЛЕКЦИЮ ОБЫВНОЧНЫХ
ТАКАН НА СИНТЕТИЧЕСКОЙ И
ТЕКСТИЛЬНОЙ ОСНОВЕ.
А ТАКЖЕ ДВУСПАЛЬНЫЕ КРОВАТИ

- Более 550 расцветок
- Широкий спектр применения
- Реализация со склада в Киеве
- Дилерам предоставляется скидка

Эти ткани не только
красивы, но и долговечны.

Украина, г. Киев, Оболонский просп., 26. Тел.: (044) 295-3140; 414-0955

Крапіл життя

Україні позаявляється з чудовим «Крапиди Берен Плюс» по-над рік тому, коли в Києві відбулася презентація ліній і воні з'явилися на прилавках багатьох аптек. Від різноманітних мінеральних комплексів, які задовольняють фармакологічні риси «Крапиди Берен Плюс» виглядає виділяються унікальним добром мікроелементів. До їх складу входять не лише добре відомі цинк, мідь, марганець, магній, а й рідкісні — ванадій, ніобій, бор, фтор і кобальт. Причому угруповання лікарів Йозеф Берен знайшов таку формулу співвідношення елементів, яка, максимально випалюючи переваги кожної життєво необхідної речовини, змушує їх діяти спільно на біологічний організм. Важливо ще й те, що мікроелементи майже повністю засвоюються, в той час як із води і їжі відсутня «вигнутість» лише незначну їх частину. А якщо врахувати, яку воду ми і не поїмо, і не їмо, стає зрозуміло, для чого потрібний цей мікроелементний комплекс «Крапиди Берен Плюс» — щоб наповнити організм, який проливається в Україні, Росії, США, Японії і в Україні, показати, що крапиди незвичайні, та де йдеться про індивідуальність різного походження. На міжнародній конференції, яка відбулася у лютому 1995 року, учасні країн надали переконливі докази про ефективну дію препаратів при різних хронічних запальних захворюваннях, радіаційних ураженнях (крапиди діють на ослаблену імунну систему, дітей і людей похилого віку, які постраждали внаслідок ядерної катастрофи), при захворюваннях опорно-рухового апарату (остеоартроз, коксартроз, гонартроз) і ряді онкологічних захворювань, для профілактики простуди.

За даними кандидата медичних наук А. Скальського, в науково-медичному центрі який «Крапиди Берен Плюс» застосовується давно, цей препарат дає неограничені результати в лікуванні різних захворювань, які характеризуються запальними процесами, алергією, яка супроводжується шкірними і респіраторними проявами. А жінкам він допомагає позбутися аменореї, порушення менструального циклу і вивести безпліддя, якщо воно не пов'язане з органічними ураженнями. «Крапиди Берен Плюс» спеціалісти рекомендують приймати і при профілактиці. Відносно здоровий зовнішній вплив впливає на зовнішню середовища і всім тим хворим, що опікуються нас на кожну кроку.

Хочемо не раз зазначити те, як треба приймати «Крапиди Берен Плюс». Лікування має бути регулярним, перш за все треба порадитися з дікарем і без його рекомендацій не відходити від ліній, які він приймає постійно, оскільки крапиди лише допомагають, додатковий засіб. Якщо лікар скаже, в день треба вжити шість крапель, скільки він важить. Кількість вілків кілограмів ділять на три, і приймати препарат тричі на день. Скажімо, якщо вага 75 кілограмів — значить, тричі на день ви питимете по 25 крапель.

Якщо ви хочете приймати крапиди для профілактики, а не за загальною рекомендацією засіб, додава доз становить половину лікувальної (кілограм, поділений на три). Одержане число можна розбити на два або три прийми, як зручніше.

Найкраще приймати «Крапиди Берен Плюс» під час їди, розчинивши їх у невеликій кількості квіт'ячої або мінеральної води, сону без їжі. Багато одночасно вжити таблетку ітнуну С, можна розчинити, або укласти до багатого аскорбіну з глюкозою чи без. Не рекомендується розчинити крапиди у каві і м'ясі.

СП «Берен-Віта»

Препарат «Крапиди Берен Плюс» можна в будь-якій аптеці або ж замовити за адресою: 53202, Київ-13, Колосовий уїв, 13-а, СП «Берен-Віта», тел. 8 (044) 291-48-50.

Препарат крапиди можна також у власних аптеках підприємств, які виступають за адресою: Херсон: 2, 2-й міський уїв, тел. 229-01-96, 229-24-34, 228-41-22, 229-09-97.

Колосовий уїв, 13-а, тел. 291-48-50, 6. Асес Україна, 24/26, магазин «Капітан».

Для оптових покупок тел. 8(044) 291-49-48, 291-49-64, факс 293-06-29.

Акціонерне общество Українсько-російське підприємство «Руста-моторсервіс»

Осуществляет прямые поставки с заводов-изготовителей топливной аппаратуры к автомобилям и тракторам всех модификаций. Производит текущий и капитальный ремонт топливной аппаратуры, заключает договоры на поставку запасных частей спецмастерским, АТП и Агротехсервисам.

Постоянно реализуется со склада: топливные насосы, плунжерные пары, распылители, форсунки, топливные насосы низкого давления, накладки тормозные КамАЗ, ГАЗ. Запчасти к КПД двигателя КамАЗ, синхронизаторы 4-5 передач, синхронизаторы делителя, валы первичный КПД, шестерни 15-1770050.

Форма оплаты любая. Возможен бартер.

Наш адрес: 250037, г. Чернигов, ул. Инструментальная, 13, АОЗТ «РУСТА-моторсервис».
Тел. (04622) 2-62-53,
тел./факс: 2-82-84, 2-21-29.

Харьковский финансово-экономический институт объявляет набор в 1996 году на заочное обучение по профессии бухгалтер.

- ✓ В течение одного семестра
- ✓ Без отрыва от основной работы

В Новом гоу, по-прежнему, возраст и образование значения не имеют.

Харьковский финансово-экономический институт
ПИСЬМЕ: 310129, г. Харьков, о/ч 8924/64011040
ЗВОНКИ: (0572) 927-751, 478-336

Спільне українсько-австрійське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю «М. С. С. Київ» повідомляє про свою ліквідацію. Вимоги приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 43, тел. 227-08-07.

ПРОМКОМПЛЕКТ
предлагают

**ПОЛНЫЙ АССОРТИМЕНТ
САНТЕХНИЧЕСКОГО
ОБОРУДОВАНИЯ**

- ЧУГУННАЯ ФАСОННИКА
- ГАЗОВАЯ АРМАТУРА
- СЧЕТЧИКИ

ОПТОМ
ул. Н. Водокос, 14

В РОЗНИЦУ
18. Пест.-Водокос, 5

**Более 300
наименований
продукции**

- ТРУБОПРОВОДНАЯ АРМАТУРА
- САНТЕХНИКА И ОБОРУДОВАНИЕ

(044) 432-76-82
(044) 452-10-88

РПА «Эварт» ЛТД

КОМПАНИЯ "ДИС"- представитель и постоянный бизнес-партнер подшипниковых заводов - предлагает:

ПОДШИПНИКИ
БЕЛОРУССИИ, РОССИИ И УКРАИНЫ,
находящиеся на складе и поставляемые под заказ.
Широкий ассортимент, низкие цены,
высокое качество продукции.
Для крупнооптовых покупателей
существует гибкая система скидок.
Осуществим долгосрочную комплектацию
промышленных предприятий и обеспечим
проведение ремонта авто- и сельхозтехники,
а также станков и оборудования.

310140, г. Харьков, а/я 1674, тел./факс 23-71-51
тел. (0572) 23-78-49, 23-71-61, 23-78-83

Кандидатские изделия оптом и
рознично оптом со склада в Киеве

конфеты, печенье, вафли,
карамель, шоколад, батончики,
холодок, жвачки...
Тел./факс (044) 290-02-03.

Карбид, гвозди

со склада в Киеве: т. (044)
552-20-06, ф. (044)
552-60-02, в Чернигове
т. (04622) 23-78-49
в Лисичанске Чернигов. обл.
т. (04749) 226-80, 226-53.
Возможна доставка
на сельхозпродукты.

Наклад-виноградное підприємство
«АгроДніпро»
реалізує:
Насіння
кукурудзи
гібридів першого
покоління,
ціни нижче державних,
можливий бартер.
33135, м. Дніпропетровськ,
вул. Телішова, 5 (РАПО).
тел./факс (0562) 27-70-16.

АО «Ковчег і К»
реалізує со склада:
Промислові фосфати:
— трихлоридфосфат
— диаммоніфосфат
— натрій, трифосфат технічний,
літій/літійоксид
— диатрихлоридфосфат
Кобальтові обложки:
— беліттиніт
— соєніттиніт
— поліамініттиніт
— натуральні (чрева)
Вакуумні пакети
тел.: (044) 441-60-62, 441-64-29.
тел./факс (044) 474-23-35.

Шановні акціонери!
Перші загальні установчі збори АТ «Волоніт» відбулися 20 березня 1996 року о 14 годині в м. Луцьку, вул. Лазо, 7.
Початок реєстрації о 8-й годині.
Для участі у зборах треба мати при собі:
паспорт або інший документ, що засвідчує особу,
доручення на право представляти інтереси акціонера.
Телефон для довідок (03322) 4-72-02.

**АКБ «Европейський»
сообщает о продлении
подписки на акцию
3-ей эмиссии
до 31 января 1996 года.**

1 лютого 1996 року. № 20 (1270)

